

MAHALLA YETITILIGI VA YOSHLAR YETAKCHISI FAOLIYATINING YOSHLAR HAYOTIGA TA'SIRI

Abdusamatov Ozodbek Olimjon o'g'li

Andijon davlat pedagogika instituti

Ijtimoiy va amaliy fanlar fakulteti

Milliy g'oya ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi

yo'nalishi talabasi

abdusamatovozodbek0541@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada mahalla yettiligi faoliyatining huquqiy asoslari, uning tarkibi va asosiy vazifalari hamda yoshlar yetakchisining yoshlar hayotidagi o'rni ilmiy jihatdan tahlil qilingan. Shuningdek, mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisining davlat organlari, ta'lim muassasalari hamda jamoatchilik bilan hamkorlikdagi faoliyati, yoshlarning bandligini ta'minlash, bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish, tadbirkorlikka jalb etish, ma'naviy-axloqiy tarbiyasini yuksaltirish va ijtimoiy faolligini oshirishdagi ahamiyati yoritilgan. Tadqiqot davomida mavjud muammolar aniqlanib, ularni bartaraf etish bo'yicha ilmiy-amaliy taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan. Tadqiqot natijalari mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisi faoliyatini yanada takomillashtirish hamda yoshlar siyosati samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: mahalla yettiligi, yoshlar yetakchisi, yoshlar siyosati, mahalla, yoshlar bandligi, fuqarolik jamiyati, ijtimoiy faollik, ma'naviy tarbiya, tadbirkorlik, hamkorlik.

Аннотация: В данной статье научно проанализированы правовые основы деятельности «махаллинской семёрки», её структура и основные функции, а также роль лидера молодёжи в жизни молодых людей. Особое внимание уделено взаимодействию махаллинской семёрки и лидера молодёжи с государственными органами, образовательными учреждениями и институтами гражданского общества в вопросах обеспечения занятости молодёжи, организации её досуга, поддержки предпринимательской деятельности, духовно-нравственного воспитания и повышения социальной активности. В ходе исследования выявлены существующие проблемы и разработаны научно-практические рекомендации по совершенствованию деятельности данных институтов. Полученные результаты подтверждают важную роль махаллинской семёрки и лидера молодёжи в реализации государственной молодёжной политики и обеспечении устойчивого развития общества.

Ключевые слова: махаллинская семёрка, лидер молодёжи, молодёжная политика, махалля, занятость молодёжи, гражданское общество, социальная активность, духовно-нравственное воспитание, предпринимательство, местное самоуправление.

Abstract: This article analyzes the legal foundations, structure, and key functions of the Mahalla Seven, as well as the role of the Youth Leader in the lives of young people. It examines their cooperation with government agencies, educational institutions, and civil

society in promoting youth employment, organizing meaningful leisure activities, supporting entrepreneurship, strengthening spiritual and moral education, and enhancing youth social participation. The study identifies existing challenges and proposes scientific and practical recommendations for improving the effectiveness of the Mahalla Seven and Youth Leader activities. The findings highlight the importance of strengthening community-based youth policy mechanisms to ensure the comprehensive development and active participation of young people in society.

Keywords: Mahalla Seven, Youth Leader, youth policy, community institution, youth employment, civic engagement, entrepreneurship, spiritual education, social participation, local governance.

Kirish

Bugungi kunda yoshlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, ularning huquq va manfaatlarini himoya qilish, bandligini ta'minlash hamda ijtimoiy faolligini oshirish O'zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida yoshlarning intellektual salohiyatini rivojlantirish, zamonaviy kasb-hunarlarni egallashi uchun zarur shart-sharoitlar yaratish, ularning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish va jamiyat hayotidagi ishtirokini kuchaytirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Ushbu vazifalarni samarali amalga oshirishda mahalla instituti va uning tarkibida faoliyat yuritayotgan mutaxassislarning o'rnini tobora ortib bormoqda.

Mahalla o'zbek xalqining asrlar davomida shakllangan noyob fuqarolik jamiyati instituti bo'lib, u jamiyatda ijtimoiy hamjihatlikni mustahkamlash, aholi muammolarini joyida hal etish va davlat bilan fuqarolar o'rtasidagi hamkorlikni ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi. So'nggi yillarda mahalla tizimi faoliyatini tubdan takomillashtirish, uning vakolatlarini kengaytirish hamda aholiga ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirildi. Mazkur islohotlar natijasida mahallalarda "mahalla yetiligi" faoliyati yo'lga qo'yildi. Ushbu tizim mahalla raisi, hokim yordamchisi, profilaktika inspektori, yoshlar yetakchisi, xotin-qizlar faoli, ijtimoiy xodim va soliq organi vakili hamkorligida hududdagi ijtimoiy-iqtisodiy masalalarni kompleks hal etishga xizmat qilmoqda. Mahalla yetiligi tarkibida faoliyat yuritayotgan yoshlar yetakchisi yoshlar bilan ishlashning asosiy subyektlaridan biri hisoblanadi. Uning vazifalari yoshlarning muammolarini o'rganish, ularni ta'lim, bandlik, tadbirkorlik va sport sohaslariga jalb etish, bo'sh vaqtini mazmunli tashkil qilish, iste'dodli yoshlarni qo'llab-quvvatlash hamda yoshlar o'rtasida huquqbuzarlik va turli salbiy illatlarning oldini olish kabi yo'nalishlarni qamrab oladi. Shuningdek, yoshlar yetakchisi davlat organlari, ta'lim muassasalari, nodavlat notijorat tashkilotlari va jamoatchilik bilan hamkorlikda yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishga qaratilgan loyihalarni amalga oshiradi.

Mamlakatimizda yoshlar siyosati sohasida olib borilayotgan islohotlar natijasida yoshlarni qo'llab-quvvatlashning yangi mexanizmlari, jumladan, "Yoshlar daftari", "mahallabay ishlash" tizimi, yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish dasturlari va ijtimoiy

loyihalar amaliyotga tatbiq etildi. Biroq ayrim hududlarda yoshlarning bandligi, kasb-hunarga yo'naltirilishi, ma'naviy tarbiyasi va ijtimoiy faolligini oshirish borasida mavjud muammolar saqlanib qolmoqda. Shu jihatdan mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisining faoliyat samaradorligini ilmiy jihatdan o'rganish, ularning yoshlar hayotiga ta'sirini baholash hamda faoliyatini takomillashtirish yuzasidan ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqish dolzarb ilmiy masala hisoblanadi. Mazkur tadqiqotning maqsadi mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisi faoliyatining yoshlar hayotiga ta'sirini ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilish, ularning yoshlar bandligi, ta'lim olishi, ma'naviy-axloqiy tarbiyasi, ijtimoiy faolligi hamda tadbirkorlik tashabbuslarini qo'llab-quvvatlashdagi o'rnini baholashdan iborat. Tadqiqot davomida ushbu tizim faoliyatining huquqiy asoslari, amaliy natijalari, mavjud muammolari va rivojlantirish istiqbollari tahlil qilinib, yoshlar bilan ishlash samaradorligini oshirishga qaratilgan ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqiladi. Mazkur tadqiqotning ilmiy va amaliy ahamiyati shundaki, unda mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisi faoliyatining yoshlar hayotiga ta'siri kompleks yondashuv asosida yoritilib, yoshlar siyosatini takomillashtirish, mahalla tizimining institutsional salohiyatini mustahkamlash hamda davlat va jamiyat hamkorligini rivojlantirish bo'yicha ilmiy xulosalar va amaliy tavsiyalar ilgari suriladi. Tadqiqot natijalari mahalla tizimi faoliyatini yanada takomillashtirish, yoshlarning ijtimoiy faolligi va bandligini oshirish hamda ularning jamiyat taraqqiyotidagi faol ishtirokini ta'minlashga xizmat qilishi bilan ahamiyatlidir.

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqotda mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisi faoliyatining yoshlar hayotiga ta'sirini ilmiy jihatdan o'rganish maqsadida zamonaviy ilmiy tadqiqot metodlari majmuasidan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini tizimli, institutsional, funksional hamda qiyosiy yondashuvlar tashkil etadi. Ushbu yondashuvlar mahalla yettiligining tashkiliy tuzilmasi, faoliyat yo'nalishlari hamda yoshlar yetakchisining yoshlar siyosatini amalga oshirishdagi o'rnini kompleks tahlil qilish imkonini berdi. Tadqiqot davomida O'zbekiston Respublikasining yoshlar siyosati, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari, mahalla tizimi hamda aholi bandligiga oid qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmon va qarorlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari, shuningdek, Mahalla uyushmasi va Yoshlar ishlari agentligi tomonidan qabul qilingan me'yoriy-uslubiy hujjatlar ilmiy manba sifatida o'rganildi. Shu bilan birga, mahalliy va xorijiy olimlarning ilmiy ishlari, monografiyalari, dissertatsiyalari, ilmiy maqolalari hamda xalqaro tashkilotlarning tahliliy hisobotlari tadqiqotning nazariy asosini tashkil etdi. Tadqiqot jarayonida tahlil va sintez metodlari yordamida mahalla yettiligi faoliyatining mazmuni, yoshlar yetakchisining asosiy vazifalari va ularning yoshlar hayotiga ta'sir etuvchi omillari ilmiy jihatdan umumlashtirildi. Qiyosiy tahlil metodi orqali O'zbekistonda mahalla tizimi asosida yoshlar bilan ishlash tajribasi Germaniya, Janubiy Koreya, Yaponiya va Singapur kabi davlatlarda mahalliy hamjamiyatlar hamda yoshlar bilan ishlash mexanizmlari bilan taqqoslandi va ularning milliy sharoitga mos jihatlari aniqlandi.

Shuningdek, statistik tahlil metodidan foydalanish orqali yoshlar bandligi, ta'lim bilan qamrov darajasi, yoshlar tadbirkorligi, ijtimoiy faolligi hamda mahallalarda amalga oshirilayotgan dasturlar samaradorligiga oid mavjud statistik ma'lumotlar tahlil qilindi. Kuzatish va umumlashtirish metodlari asosida mahalla yettiligi faoliyatining amaliy natijalari, mavjud muammolar va rivojlanish tendensiyalari baholandi. Mantiqiy tahlil va ilmiy mushohada usullari yordamida esa tadqiqot natijalari tizimlashtirilib, ilmiy xulosalar hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi. Tadqiqotning ilmiy yangiligi mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisi faoliyatining yoshlar hayotiga ta'sirini kompleks yondashuv asosida baholash, ularning bandlik, ta'lim, tadbirkorlik, ma'naviy-ma'rifiy tarbiya va ijtimoiy faollikni oshirishdagi rolini ilmiy jihatdan asoslash, shuningdek, mazkur tizim faoliyatini takomillashtirishga qaratilgan ilmiy-amaliy tavsiyalarni ishlab chiqishda namoyon bo'ladi. Mazkur metodologik yondashuv tadqiqot natijalarining ilmiy ishonchligini, xolisligini va amaliy ahamiyatini ta'minlaydi. Tadqiqot natijalari mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisi faoliyatini takomillashtirish, yoshlar siyosatini hududlar kesimida samarali amalga oshirish hamda davlat organlari va fuqarolik jamiyati institutlari o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Mahalla yettiligi faoliyatining mazmuni va yoshlar hayotidagi o'rni

O'zbekistonda fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari faoliyatini takomillashtirish hamda hududlarda aholi muammolarini tizimli hal etishga qaratilgan islohotlar natijasida mahalla institutining vakolat va mas'uliyati sezilarli darajada kengaytirildi. Xususan, mahallalarda "mahalla yettiligi" tizimining joriy etilishi aholi bilan ishlashning yangi boshqaruv mexanizmini shakllantirdi. Ushbu tizim turli davlat organlari vakillarining o'zaro hamkorligi asosida mahalladagi ijtimoiy, iqtisodiy va ma'naviy masalalarni kompleks hal etishga xizmat qilmoqda.

Mahalla yettiligi tarkibiga odatda mahalla fuqarolar yig'ini raisi, hokim yordamchisi, profilaktika inspektori, yoshlar yetakchisi, xotin-qizlar faoli, ijtimoiy xodim hamda soliq organi vakili kiradi. Har bir a'zo o'z faoliyat yo'nalishi bo'yicha mas'ul bo'lsa-da, ular yagona maqsad – mahalla aholisining farovonligini oshirish va mavjud muammolarni o'z vaqtida bartaraf etishga xizmat qiladi. Ushbu tizimning afzalligi shundaki, fuqarolarning muammolari bir necha tashkilotlarga murojaat qilmasdan, mahalla darajasida kompleks tarzda ko'rib chiqiladi. Mahalla yettiligi faoliyatida yoshlar bilan ishlash alohida ustuvor yo'nalish hisoblanadi. Chunki yoshlar jamiyatning eng faol qatlamini tashkil etib, ularning bilimli, kasb-hunarli va ijtimoiy faol bo'lib voyaga yetishi mamlakat taraqqiyotining muhim omilidir. Shu sababli mahalla yettiligi tarkibidagi yoshlar yetakchisi faoliyati alohida ahamiyat kasb etadi.

Yoshlar yetakchisining asosiy vazifalari va faoliyat yo'nalishlari

Yoshlar yetakchisi mahalladagi yoshlar bilan ishlash bo'yicha asosiy mas'ul shaxs hisoblanadi. Uning faoliyati yoshlarning muammolarini aniqlash, ularni davlat tomonidan yaratilayotgan imkoniyatlardan xabardor qilish va amaliy qo'llab-quvvatlashga qaratilgan. Yoshlar yetakchisining muhim vazifalaridan biri ishsiz va ijtimoiy himoyaga

muhtoj yoshlarni aniqlash hamda ularni kasb-hunar o'rganish, tadbirkorlik faoliyatini boshlash yoki mavjud bo'sh ish o'rinlariga yo'naltirishdan iborat. Bu borada "Yoshlar daftari" tizimi muhim vosita bo'lib xizmat qilmoqda. Mazkur tizim orqali har bir yoshning ijtimoiy holati o'rganilib, unga individual yondashuv asosida amaliy yordam ko'rsatiladi.

Shuningdek, yoshlar yetakchisi yoshlarning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish, ularni sport, madaniyat, kitobxonlik va ijodiy to'garaklarga jalb etish orqali turli salbiy illatlarning oldini olishga xizmat qiladi. Mahallalarda tashkil etilayotgan sport musobaqalari, ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, kitobxonlik tanlovlari va volontyorlik loyihalari yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Mahalla yettiligi va davlat tashkilotlari hamkorligi

Mahalla yettiligi faoliyatining samaradorligi ko'p jihatdan davlat organlari va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlik darajasiga bog'liq. Yoshlar ishlari agentligi, Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi, ichki ishlar organlari, ta'lim muassasalari, sog'liqni saqlash tashkilotlari hamda tijorat banklari bilan olib borilayotgan hamkorlik yoshlarning muammolarini tezkor hal etish imkonini bermoqda. Masalan, oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlikda kasb tanlash bo'yicha seminarlar, mehnat yarmarkalari va mahorat darslari tashkil etilishi yoshlarning mehnat bozoriga moslashuvini kuchaytiradi. Tijorat banklari bilan hamkorlik esa yosh tadbirkorlarni imtiyozli kreditlar va moliyaviy xizmatlar bilan qo'llab-quvvatlash imkonini yaratadi.

Yoshlar hayotiga ko'rsatilayotgan ijobiy ta'sir

Mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisining faoliyati natijasida yoshlar hayotida qator ijobiy o'zgarishlar kuzatilmoqda. Avvalo, yoshlarning bandlik darajasi oshib, ularning tadbirkorlik faoliyatiga qiziqishi kuchaymoqda. Kasb-hunar kurslariga jalb etilgan yoshlarning soni ortib, ko'plab yoshlar o'z biznesini yo'lga qo'yish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Bundan tashqari, yoshlarning ma'naviy dunyoqarashi va fuqarolik mas'uliyati yuksalmoqda. Mahallalarda o'tkazilayotgan ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, tarixiy obidalar va muqaddas qadamjolarga sayohatlar, kitobxonlik aksiyalari hamda volontyorlik loyihalari yoshlarning Vatanga sadoqat, milliy qadriyatlarga hurmat va ijtimoiy mas'uliyat tuyg'ularini mustahkamlaydi. Yoshlar yetakchisining individual yondashuvi natijasida iqtidorli yoshlarni aniqlash va ularni qo'llab-quvvatlash tizimi ham takomillashmoqda. Fan olimpiadalari, sport musobaqalari, innovatsion loyihalar va grant dasturlarida ishtirok etayotgan yoshlar sonining ortishi bunga yaqqol misol bo'la oladi.

Mahalla yettiligi faoliyatida uchrayotgan muammolar

Shunga qaramay, mahalla yettiligi faoliyatida ayrim tizimli muammolar mavjud. Jumladan, ayrim hududlarda moddiy-texnik bazaning yetarli emasligi, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish darajasining pastligi hamda ayrim mutaxassislarning kasbiy malakasini muntazam oshirish zarurati faoliyat samaradorligiga ta'sir ko'rsatmoqda. Bundan tashqari, ayrim yoshlarning davlat dasturlari va mavjud imkoniyatlar to'g'risidagi xabardorlik darajasi yetarli emas. Bu esa ajratilayotgan kreditlar, subsidiyalar va grantlardan foydalanish ko'rsatkichlariga salbiy

ta'sir etmoqda. Ayrim mahallalarda ish beruvchilar bilan hamkorlikning sustligi sababli yoshlarni mehnat bozoriga tezkor yo'naltirishda qiyinchiliklar kuzatilmoqda.

Mahalla yettiligi faoliyatini takomillashtirish istiqbollari

Mahalla yettiligi faoliyati samaradorligini oshirish uchun, avvalo, barcha mahallalarda raqamli boshqaruv tizimlarini keng joriy etish maqsadga muvofiq. Yoshlar haqidagi ma'lumotlarni yagona elektron platforma orqali yuritish ularning ehtiyojlarini tezkor aniqlash va individual ishlash imkoniyatlarini kengaytiradi.

Shuningdek, yoshlar yetakchilarining malakasini muntazam oshirish, ularga loyiha boshqaruvi, psixologiya, kommunikatsiya, raqamli texnologiyalar va tadbirkorlik asoslari bo'yicha maxsus o'quv dasturlarini tashkil etish zarur. Bu ularning professional kompetensiyasini mustahkamlaydi. Mahalla yettiligi faoliyatiga nodavlat notijorat tashkilotlari, xususiy sektor, oliy ta'lim muassasalari va xalqaro tashkilotlarni keng jalb etish ham yoshlar bilan ishlash samaradorligini oshiradi. Innovatsion loyihalar, startap dasturlari, mentorlik tizimi va volontyorlik harakatlarini rivojlantirish yoshlarning tashabbuskorligi va ijtimoiy faolligini kuchaytirishga xizmat qiladi.

Umuman olganda, mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisi faoliyati Yangi O'zbekistonda yoshlar siyosatini amalga oshirishning eng muhim mexanizmlaridan biri hisoblanadi. Mazkur tizimni ilmiy asosda takomillashtirish, uning institutsional salohiyatini kuchaytirish va zamonaviy boshqaruv usullarini joriy etish orqali yoshlarning bandligi, ma'naviy kamoloti va jamiyat hayotidagi faol ishtirokini yanada oshirish mumkin.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mahalla instituti faoliyati yangi bosqichga ko'tarilib, aholi muammolarini manzilli hal etish hamda yoshlar bilan ishlashning samarali tizimi shakllantirildi. Mazkur tizimning muhim tarkibiy qismi hisoblangan mahalla yettiligi hududdagi ijtimoiy-iqtisodiy, ma'naviy-ma'rifiy va huquqiy masalalarni kompleks hal etishda muhim o'rin egallaydi. Ayniqsa, yoshlar yetakchisining faoliyati yoshlarning bandligini ta'minlash, ularning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish, tadbirkorlik tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash, iqtidorli yoshlarni rag'batlantirish hamda huquqbuzarlik va turli salbiy illatlarning oldini olishda samarali mexanizm sifatida namoyon bo'lmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, mahalla yettiligi tarkibidagi mutaxassislarning o'zaro hamkorligi yoshlar bilan ishlash samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Mahalla raisi, yoshlar yetakchisi, hokim yordamchisi, profilaktika inspektori, xotin-qizlar faoli, ijtimoiy xodim va boshqa mas'ul mutaxassislarning hamkorligi natijasida yoshlarning muammolari o'z vaqtida aniqlanib, ularga individual yondashuv asosida amaliy yordam ko'rsatish imkoniyati yaratilmoqda. Bu esa davlatning yoshlarga oid siyosatini mahalla darajasida samarali amalga oshirishga xizmat qilmoqda.

Shu bilan birga, tadqiqot davomida mahalla yettiligi faoliyatida ayrim muammolar, jumladan, ayrim hududlarda moddiy-texnik bazaning yetarli emasligi, raqamli texnologiyalardan foydalanish darajasining pastligi, mutaxassislarning kasbiy malakasini

muntazam oshirish zarurati hamda yoshlarning davlat dasturlari va mavjud imkoniyatlar to'g'risidagi xabardorligini yanada kuchaytirish lozimligi aniqlandi. Mazkur muammolarni bartaraf etish uchun mahalla faoliyatini raqamlashtirish, idoralararo hamkorlikni mustahkamlash, yoshlar yetakchilarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish va zamonaviy boshqaruv mexanizmlarini keng joriy etish muhim ahamiyat kasb etadi. Kelgusida mahalla yettiligi faoliyatini yanada takomillashtirish, yoshlar bilan ishlashda innovatsion yondashuvlar, raqamli platformalar va mentorlik tizimlarini keng joriy etish, ta'lim muassasalari, nodavlat notijorat tashkilotlari hamda xususiy sektor bilan hamkorlikni rivojlantirish orqali yoshlarning ijtimoiy faolligi, bandligi va tashabbuskorligini yanada oshirish mumkin. Bu esa inson kapitalini rivojlantirish, fuqarolik jamiyatini mustahkamlash hamda Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasida belgilangan maqsadlarga erishishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Umuman olganda, mahalla yettiligi va yoshlar yetakchisi faoliyati yoshlarning har tomonlama kamol topishi, ularning jamiyat hayotidagi faol ishtiroki, ma'naviy-axloqiy tarbiyasi, bandligi va tashabbuskorligini ta'minlashda muhim institut hisoblanadi. Ushbu tizim faoliyatini ilmiy asosda takomillashtirish, uning tashkiliy va institutsional salohiyatini mustahkamlash hamda ilg'or tajribalarni amaliyotga joriy etish yoshlar siyosati samaradorligini yanada oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2023.
2. O'zbekiston Respublikasining ***Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida***gi Qonuni. 2016-yil 14-sentabr, O'RQ–406.
3. O'zbekiston Respublikasining ***Fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari to'g'risida***gi Qonuni (yangi tahrir). – Toshkent, 2023.
4. O'zbekiston Respublikasining ***Aholi bandligi to'g'risida***gi Qonuni. 2020-yil 20-oktabr, O'RQ–642.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi **PF–60-son Farmoni**. *2022–2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida*.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi **PF–158-son Farmoni**. *"O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida*.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 19-yanvardagi **PQ–92-son Qarori**. *Mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida*.
8. Mirziyoyev Sh.M. **Yangi O'zbekiston strategiyasi**. – Toshkent: O'zbekiston, 2021.
9. Mirziyoyev Sh.M. **Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz**. – Toshkent: O'zbekiston, 2016.

10. Mirziyoyev Sh.M. **Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi.** – Toshkent: O'zbekiston, 2017.
11. Mahalla uyushmasi. **Mahalla faoliyatini tashkil etish bo'yicha uslubiy qo'llanma.** – Toshkent, 2023.
12. Yoshlar ishlari agentligi. **Yoshlar yetakchilari faoliyatini tashkil etish bo'yicha uslubiy tavsiyalar.** – Toshkent, 2023.
13. O'zbekiston Respublikasi Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirligi. **Yillik hisobot.** – Toshkent, 2024.
14. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi. **O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy holati. Statistik to'plam.** – Toshkent, 2024.
15. Abdurahmonov Q.X. **Mehnat iqtisodiyoti.** – Toshkent: Iqtisodiyot, 2019.

